

Originaln naučni rad
UDK:636.753

OSNOVNI EKSTERIJERNI PARAMETRI ŽUTOG SRPSKOG GONIČA

Urošević, M., Drobnjak, D., Živković, B., Matarugić D.

Rezime

Uža i šira teritorija Balkana pretstavlja pravi izvor goniča. To je centar odakle su krenuli preci mnogih, danas zvanično priznatih rasa goniča u mnogim zemljama. Opšte je poznato da je najiscrpniji prikaz goniča na Balkanu dao Franz Laska (1905), austrijski oficir koji je službovao u Bosni. Pored svojih zvaničnih obaveza, ovaj zaljubljenik u lov i pse, uradio je i veoma detaljnu analizu goniča.

Ključne reči: *gonič, žut, eksterijer, parametar*

Uvod

Po današnjoj raspodeli goniča Srbija je domovima srpskom goniču i srpskom trobojnom goniču. Tako kazuju zvanični papiri, a u praksi na tlu Srbije ima još rasa goniča koji nisu uspeli da ugledaju zvanično svetlo. Nadamo se da će, između ostalog, i ovaj rad potpomoći da se nova rasa srpskih goniča standardizuje i zvanično međunarodno prizna. Reč je o žutom srpskom goniču.

Odmah treba istaći da nije reč o nečem novom, o novoj rasi otkrivenoj sada, ne, reč je o rasi koja je upisivana u rodovnu knjigu nekadašnjeg Jugoslovenskog kinološkog saveza još 1954. i 1955. Ti dokumenti su sačuvani i pretstavljaju dragocenu potvrdu postojanja ove rase.

Pregled literature

Podataka o žutom srpskom goniču, u nama dostupnoj literaturi, nema. Zbog lakšeg sagledavanja i mogućnosti poređenja građe žutog srpskog goniča sa najbližim srodnicima na teritoriji Srbije dajemo nekoliko literaturnih podataka o srpskom goniču i srpskom trobojnom goniču,

Pavlović S. i Antić S. (1954) objavili su prvu studiju o srpskom goniču, koji se tada nazivao balkanski gonič. Uzeto je 16 eksterijernih mera od 21 ženke i 40 mužjaka. Prosečna visina grebena ženki bila je 47,29 cm. Dužina trupa bila je 52,72 cm. Ženke su imale dužinu glave od 19,72 cm. Kod mužjak je prosečna visina grebena bila 50,16 cm, dužina trupa 56,18 cm, a dužina glave 20,98 cm.

Dr.vet.med.spec. Milivoje Urošević, međunarodni kinološki sudija, član Komisije za goniče pri FCI
Dr vet.med.Darko Drobnjak, međunarodni kinološki sudija, Beograd
Mr Branislav Živković, Suvi Do
Prof.Dr Dragutin Matarugić, Poljoprivredni fakultet, Banjaluka

Eksterijer naših goniča proučavali su Urošević i sar. (1988). Tim istraživanjem utvrđeno je da prosečna visina mužjaka srpskog, tada balkanskog, goniča iznosi 50,70 cm, da im je dužina trupa 56,20 cm, a dužina glave 22,90 cm. Kod ženki visina grebena bila je 47,90 cm, dužina trupa 52,80 cm i dužina glave 21,60 cm. Ove vrednosti su rezultat merenja 289 srpskih goniča, i to 154 mužjaka i 135 ženke. Kod srpskog trobojnog goniča prosečna visina grebena mužjaka bila je 51,10 cm, dužina tela 56,20 cm, a dužina glave 22,50 cm. Kod ženki goniča ove rase prosečna visina grebena bila je 48,60 cm, dužina trupa 53,70 cm a dužina glave 21,50 cm. Eksterijerne mere uzete su od 302 srpska trobojna goniča i to 175 mužjaka i 127 ženki

Materijal i metod rada

Eksterijerne mere žutog srpskog goniča uzete su od 23 psa i to 13 mužjaka i 10 ženki. Na svakom psu izmerena su 22 eksterijerna parametra, a za ovu priliku dat je prikaz samo osnovnih parametara pošto se istraživanja nastavljaju da bi se sagledao veći deo populacije. Prikazana je visina grebena, dužina tela, dužina glave i dužina njuške.

Rezultati istraživanja

Dobijeni rezultati za navedene parametre prikazani su odvojeno za mužjake, ženke i zbirno za oba pola.

Tab.1 - Osnovni parametri građe tela mužjaka (cm)

Parametar	Minimum	Maximum	Srednje
Visina grebena	44,50	51,00	47,12
Dužina tela	55,00	62,00	57,85
Dužina glave	22,00	25,00	23,19
Dužina njuške	10,00	12,00	11,04

Na osnovu prikazanih rezultata vidi se da je oblik tela, žutog srpskog goniča, pravougaoni, a to je u saglaskosti sa osnovnim principima oblika tela goniča. Dužina tela, prosečno, veća je od visine grebena za 22,77%.

Dužina glave poredi se sa visinom grebena. U posmatranoj populaciji dužina glave mužjaka, u proseku, iznosila je 49,21% visine grebena. Na glavi je bitan odnos dužine njuške i dužine lobanje. U posmatranom slučaju prosečna dužina njuške iznosi 47,61 % od ukupne dužine glave, što znači da je njuška kraća od lobanje.

Tab. 2 - Osnovni parametri građe tela ženke (cm)

Parametar	Minimum	Maximum	Srednje
Visina grebena	43,00	49,00	45,45
Dužina tela	49,00	57,50	53,25
Dužina glave	20,00	23,50	21,80
Dužina njuške	8,00	11,00	9,90

Kao kod mužjaka i kod ženki je utvrđeno da je dužina tela veća od visine grebena. Telo prevazilazi visinu grebena za 17,16%, a to je za 5,61% manje nego kod mužjaka. Dužina glave je 47,96% visine grebena. Dužina njuške ženki čini 45,41% dužine glave.

Da bi se stekao potpuniji utisak o građi žutog srpskog goniča, na osnovu prikazanih parametara dat je prikaz parametara u ukupnoj populaciji.

Tab.3 - Osnovni parametri građe tela žutog srpskog goniča

Parametar	Minimum	Maximum	Srednje
Visina grebena	43,00	51,00	46,39
Dužina tela	49,00	62,00	55,85
Dužina glave	20,00	25,00	22,59
Dužina njuške	8,00	12,00	10,54

Dužina tela veća je od visine grebena za 20,39%. Ukupno posmatrano glava žutog srpskog goniča čini 48,69% visine grebena. Njuška čini 46,66% dužine glave.

Zaključak

Na osnovu dobijenih rezultata jasno je da se žuti srpski gonič, po osnovnim eksterijernim karakteristikama u potpunosti odgovara osnovnim karakteristikama građe goniča. Dužina tela je veća od visine grebena.

Istraživanja se nastavljaju kako bi se obuhvatio veći deo populacije ovih pasa na teritoriji Srbije. Na osnovu rezultata koji će biti dobijeni uradiće se predlog standarda.

Literatura

- 1.Laska F.: (1905) Weidwerk in Bosnien und der Hercegovina. Klagenfurt
- 2.Pavlović S., Antić S.: (1954) Balkanski gonič. Veterinarski Arhiv, XXIV, sv.1/2, pp 29-37, Zagreb
- 3.Urošević M., Latinović D., Špoljarić B.: (1988) Komparativna ispitivanja osnovnih karakteristika telesne razvijenosti balkanskog, jugoslovenskog trobojnog jugoslovenskog planinskog gonica. Prvo Jugoslovensko savetovanje o domacim rasama pasa goniča. Valjevo